

วัดอัมพวันเจติยาราม (วัดอัมพวา)

ตั้งอยู่ที่ ตำบลอัมพวา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เดิมมีชื่อว่า “วัดอัมพวา” เป็นนิวาสดิมขององค์ปฐมวงศ์ทางราชินิกุลแห่งบรมราชจักรีวงศ์ ในปีพ.ศ.๒๓๑๐ เป็นปีที่เสียดกรุงศรีอยุธยาแก่พม่า พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยได้เสด็จพระราชสมภพ ณ ที่นี้ เมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชเสด็จเถลิงถวัลย์ราชสมบัติแล้ว สมเด็จพระอมรินทราบรมราชินีทรงอุทิศบริเวณวาสนามาให้เป็นที่ตั้งสร้างวัดถวายแด่พระมารดา หลังจากรัชกาลที่ ๒ เสด็จสวรรคตแล้ว รัชกาลที่ ๓ ทรงปฏิสังขรณ์วัดใหม่โปรดเกล้าฯให้สร้างพระปรางค์ขึ้น และอัญเชิญพระศรีรังการของสมเด็จพระบรมชนกนาถมาบรรจุไว้ในพระปรางค์ พระวิหารและกุฏิใหญ่ถูกสร้างขึ้นในรัชกาลนี้ด้วย ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดให้ปฏิสังขรณ์พระอุโบสถทั้งหลัง และพระราชทานนามใหม่ว่า “วัดอัมพวันเจติยาราม”

โบราณสถานที่สำคัญภายในวัด

- ๑.พระปรางค์** ก่ออิฐถือปูนมีวิหารคดล้อมรอบองค์ปรางค์ย่อมุมไม้ยี่สิบฐานเป็นฐานสิงห์ซ้อนกันชั้นๆ เรือนธาตุมีซุ้มทั้งสี่ด้าน
- ๒.พระวิหารคด** อาคารก่ออิฐถือปูน หลังคาเครื่องไม้มุงกระเบื้อง สร้างขึ้นล้อมรอบพระปรางค์เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ผนังด้านนอกปิดทึบ ด้านในเปิดโล่ง ภายในวิหารคดประดิษฐานพระพุทธรูปพระทักขิณังอยู่โดยรอบ ด้านหนึ่งประดิษฐานพระพุทธรูปไสยาสน์
- ๓.พระที่นั่งทรงธรรม** วิหารทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าก่ออิฐถือปูน หลังคาเครื่องไม้มุงกระเบื้องมีชายคาปีกนกคลุมทั้งสี่ด้าน ภายในประดิษฐานพระพุทธรูป เรียกกันว่า “หลวงพ่อทรงธรรมหรือหลวงพ่อดำ” และรอยพระพุทธรูปบาทจำลองสี่รอย
- ๔.พระอุโบสถ** อาคารก่ออิฐถือปูนขนาดใหญ่หลังคาเครื่องไม้มุงกระเบื้องด้านหน้าและหลังมีพาไลยื่นออกมาช่อฟ้าใบระกาหางหงส์ปูนปั้น หน้าบันประดับกระจกสี ภายในพระอุโบสถมีภาพจิตรกรรมฝาผนังที่เขียนขึ้นใหม่ในช่วงปี พ.ศ.๒๕๔๐-๒๕๔๒ เป็นภาพแสดงพระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยและเรื่องราวเกี่ยวกับพระราชนิพนธ์เรื่องสังข์ทอง ไกลทอง คาวี และอิเหนา ภาพจิตรกรรมฝาผนังบริเวณระหว่างช่องประตูด้านหน้าเป็นภาพการเสด็จพระราชดำเนินเสียบพระนคร โดยกระบวนพยุหยาตราทางสถลมารค เป็นส่วนที่พระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงลงฝีพระหัตถ์พระพักตร์ของสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย หน้าทวารทอง
- ๕.กุฏิไม้ทรงไทย** เป็นอาคารไม้ขนาดใหญ่ทรงไทยยกพื้นสูง สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๑

การประกาศขึ้นทะเบียนฯ กรมศิลปากรประกาศขึ้นทะเบียนวัดอัมพวันเจติยารามเป็นโบราณสถานของชาติในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๗๔ ตอนที่ ๙๖ วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๐๐ (พื้นที่ไม่ระวางแนวเขต)

พระอุโบสถ

วิหารคด

พระปรางค์

